

INDYWIDUALNA DIAGNOZA OŚRODKA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Białystok 2024

I. WSTĘP

Indywidualna diagnoza potrzeb ośrodka wychowania przedszkolnego w zakresie wsparcia edukacji przedszkolnej, została przeprowadzona przez Vancar Tomasz Trusiak – organ prowadzący Niepubliczne Przedszkole Pięć Gwiazdek, w okresie od stycznia 2024 do końca lutego 2024. Celem diagnozy jest analiza potrzeb i deficytów w obszarze edukacji przedszkolnej na terenie gminy Miasta Białystok, ze szczególnym ukierunkowaniem na sytuację na osiedlu Zawady.

Diagnoza została opracowana w oparciu o aktualne dane źródłowe m.in.: dane statystyczne – lokalne dot. gminy Białystok oraz gmin ościennych, przyległych do osiedla Zawady, informacje uzyskane od mieszkańców osiedla Zawady podczas przeprowadzonych z nimi rozmów osobistych, a także informacje uzyskane od dewelopera – firmy Uniwersal Podlaski, odpowiedzialnej za budowę nowoczesnego osiedla budynków wielomieszkaniowych na wskazanym osiedlu, informacje uzyskane w toku konsultacji z poradniami pedagogiczno-psychologicznymi z Białegostoku, czy też danych posiadanych przez Partnera projektu wynikających z wieloletniego prowadzenia własnego przedszkola na terenie sąsiedniej gminy Choroszcz. Za bieżące dane uznaje się dane, które dotyczą okresu nie dłuższego, niż 12 m-cy od daty planowanego złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 Europejski Fundusz Społeczny PLUS Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego Działanie 8.1 Rozwój edukacji i kształcenia Nabór nr: FEPD.08.01-IZ.00-001/24.

II. ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA DANYCH

Indywidualna diagnoza potrzeb ośrodka wychowania przedszkolnego w zakresie wsparcia edukacji przedszkolnej, została przeprowadzona na podstawie następujących źródeł danych:

- dane statystyczne – dane lokalne dotyczące gminy Miasto Białystok i gmin ościennych przyległych do osiedla Zawady;
- informacje uzyskane od dewelopera – firmy Uniwersal Podlaski, odpowiedzialnej za budowę nowoczesnego osiedla budynków wielomieszkaniowych na wskazanym osiedlu;

- konsultację z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w Białymstoku;
- wywiadu przeprowadzonego wśród rodziców dzieci mieszkających na terenie osiedle Zawady;
- danych i obserwacji Partnera projektu który jest również organem prowadzącym Niepublicznego Przedszkola działającego ponad 5 lat.

Powyższy dobór technik umożliwił potwierdzenie faktu, że występują rzeczywiste deficyty i potrzeby utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego na danym terenie, ze szczególnym ukierunkowaniem na dostosowanie oferty przedszkola do potrzeb dzieci z deficytami rozwojowymi oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi. Zapotrzebowanie na ukierunkowaną na wielopoziomowy rozwój dzieci edukację przedszkolną, posiadającą atrakcyjną ofertę zajęć i wsparcia specjalistycznego, nie może być zaspokojony przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego, które oferują istniejące placówki. Diagnoza potwierdza również zapotrzebowanie na zajęcia specjalistyczne, wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów, oraz zajęcia dodatkowe rozwijające kompetencje kluczowe oraz umiejętności uniwersalne wśród dzieci i doskonalenie kompetencji kadry, w szczególności w obszarze pedagogiki specjalnej oraz pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

III. OBSZARY TEMATYCZNE PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY

Brak wystarczającej liczby miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnych na terenie Miasta Białegostoku – osiedle Zawady

Zawady to osiedle w północno-zachodniej części Białegostoku. Dawniej wieś, włączona do miasta w 2002 r. W skład osiedla Zawady wchodzi również dawny fragment wsi Fasty. Na terenie osiedla Zawady na dzień 31.12.2022 jest zameldowanych 3114 osób plus szacuje się około 1200 osób, które mieszka na tym osiedlu bez meldunku (rozwijające się, rozbudowujące się stale osiedle zachęca do migracji mieszkańców z innych części miasta lub z innych miejscowości). Jest to obszar, na którym trwa wiele inwestycji w zakresie budowy budynków

mieszkalnych (domów w zabudowie szeregowej, bloków wielorodzinnych, domków jednorodzinnych). Głównymi mieszkańcami osiedla są w wyniku ciągłych migracji, przede wszystkim młodzi ludzie, którzy mają małe dzieci bądź planują założenie rodziny. Na terenie osiedla nie funkcjonuje obecnie ani jedno przedszkole.

Wnioskodawca w ramach przeprowadzonej diagnozy, skonsultował potrzebę tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego na danym obszarze z rodzicami mieszkającymi aktualnie na danym osiedlu i w gminach ościennych. Rodzice potwierdzili ogromną potrzebę powstania przedszkola na osiedlu Zawady, co przede wszystkim ułatwiłoby zapewnienie dzieciom opieki podczas powrotu do obowiązków służbowych, czy też wykluczałoby konieczność dowozu dzieci do placówek zlokalizowanych w innych częściach miasta (poza obrębem miejsca zamieszkania dzieci).

Dane statystyczne dot. sytuacji na terenie gm. Białystok – najbardziej aktualne dostępne dane:

Liczba dzieci w wieku przedszkolnych (3-5 lat) w gminie m. Białystok w 2020 - 9 432 dzieci (4 573K, 4859M), w 2021 - 9 650 dzieci (4 573K, 7915M), **w 2022 – 9 499 dzieci (4 708K, 4 791M)**

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie m. Białystok w 2020 – 10135 dzieci (4 919K, 5 216M), w 2021 – 10 629 dzieci (5 172K, 5 457M), **w 2022 – 10 867 dzieci (5 338K, 5 529M)**

Liczba dzieci w przedszkolach wg pojedynczych roczników wieku w gminie m. Białystok w roku 2020: 3 latki – 3 010 dzieci (1 486K, 1 524M), 4 latki – 3 171 dzieci (1 523K, 1 648M), 5 latki – 3 050 dzieci (1490K, 1560M); w roku 2021: 3 latki – 3 096 dzieci (1 556K, 1 540M), 4 latki 3 246 dzieci (1 594K, 1652M), 5 latki – 3 200 dzieci (1 526K, 1 674M); **w roku 2022: 3 latki – 3 022 dzieci (1 501K, 1 521M), 4 latki – 3 319 dzieci (1 659K, 1 660M), 5 latki – 3 363 dzieci (1 642K, 1 721M)**

Liczba dzieci zamieszkujących gminę m. Białystok w 2020 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 12 696 dzieci (6 211K, 6 485M), w tym: 2 latki – 3 264 dzieci (1 638K, 1 626M), 3 latki – 3 373 dzieci (1 660K, 1 713M); 4 latki – 3 124 dzieci (1 477K, 1 647M), 5 latki – 2 935 dzieci (1 436K, 1499M); w 2021 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 12 690 dzieci (6 226K, 6 464M), w tym: 2 latki – 3 040 dzieci (1 491K, 1 549M), 3 latki – 3 232 dzieci (1 625K, 1 607M); 4 latki – 3 328 dzieci (1 637, 1 691M), 5 latki – 3 090 dzieci (1 473K, 1617M); **w 2022 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 12 403**

dzieci (6 081K, 6 322M), w tym: 2 latki – 2 904 dzieci (1373K, 1 531M), 3 latki – 2 996 dzieci (1 479K, 1 517M); 4 latki – 3 208 dzieci (1 613K, 1 595M), 5 latki – 3 295 dzieci (1 616K, 1 679M);

Liczba dzieci w przedszkolach specjalnych w gminie m. Białystok: w 2020 razem 67 dzieci w tym 2 latki – 1 dziecko (1M), 3 latki – 15 dzieci (1K, 14M), 4 latki – 21 dzieci (6K, 15M), 5 latki – 30 dzieci (8K, 22M); w 2021 razem 76 dzieci w tym 3 latki – 13 dzieci (3K, 10M), 4 latki – 30 dzieci (2K, 28M), 5 latki – 33 dzieci (7K, 26M); w roku 2022 – 2 latki – 1 dziecko (1M), 3 latki – 19 dzieci (6K, 13M), 4 latki 32 dzieci (6K, 26M), 5 latki – 37 dzieci (5K, 32M)

Liczba urodzeń na 1 000 mieszkańców: 2020 – 10,85, 2021 – 10,37, 2022 – 9,19; Przyrost naturalny w gminie m. Białystok: 2020 – 0,31, 2021 – (-1,92), 2022 – (-0,87)

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie m. Białystok ogółem dzieci w wieku 3-5 lat: 2020 – 107,5, 2021 – 110,1, 2022 – 114,4

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych – 2022/2023 – najbardziej aktualne dostępne dane:

W roku szkolnym 2022/2023 Miasto Białystok było organem prowadzącym 60 przedszkoli i od roku 2018 liczba ta nie uległa zwiększeniu.

Specyfika oddziałów i liczba wychowanków w placówkach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Miasto Białystok:

Przedszkole/szkoła	ogólnodostępne		integracyjne		specjalne	
	l. oddz	l. ucz	l. oddz	l. ucz	l. oddz	l. ucz
przedszkola, oddziały przedszkolne w SP	38	9307	35	660	9	35

W Białymstoku funkcjonuje na chwilę obecną:

- 7 niepublicznych punktów przedszkolnych w 8 lokalizacjach;
- 73 niepublicznych przedszkoli w 95 lokalizacjach;
- 9 niepublicznych przedszkoli specjalnych w 11 lokalizacjach.

Jednocześnie żadne z ww. placówek nie jest prowadzona na osiedlu Zawady, w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Lodowej, gdzie zlokalizowane będzie Niepubliczne Przedszkole Pięć Gwiazdek.

Liczba uczniów, wychowanków, słuchaczy w białostockich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2022/2023, SIO stan na 30.09.2022 r.

Typ placówki	Samorządowe	Niesamorządowe	Niesamorządowe jako % wszystkich
liczba uczniów, wychowanków, słuchaczy			
Przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach	10 227	4 358	29,88
Przedszkola specjalne	0	177	100,00
Punkty przedszkolne	0	148	100,00

Zmiana liczby uczniów, wychowanków i słuchaczy w stosunku do roku szkolnego 2021/2022 w poszczególnych typach placówek, w podziale na placówki, dla których organem prowadzącym jest Miasto Białystok oraz placówki nie samorządowe.

Typ placówki	Samorządowe		Niesamorządowe	
	zmiana l. uczniów	% wzrost/ spadek l. ucz	zmiana l. uczniów	% wzrost/ spadek l. ucz
Przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach	443	4,53	150	3,56
Przedszkola specjalne	0	-	36	25,53
Punkty przedszkolne	0	-	- 49	-24,87

Liczba i procent uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w białostockich przedszkolach i szkołach:

Typ szkoły	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	% ucz. z orzeczeniem do wszystkich uczniów

przedszkole i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	296	2,89
---	-----	------

Miasto Białystok na rok szkolny 2023/2024 w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych utworzyło 10 947 miejsc - 8626 w przedszkolach samorządowych, 1611 w oddziałach przedszkolnych szkół podstawowych oraz 710 w przedszkolach niepublicznych.

Zdiagnozowany problem na podstawie dostępnych danych statystycznych i przeprowadzonych wywiadów na terenie gminy Białystok: Brak placówek przedszkolnych tj. przedszkoli i punktów przedszkolnych na terenie białostockiego osiedla Zawady. Bardzo mała liczba placówek terapeutycznych, integracyjnych dostosowanych do rosnących stale potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym ze zdiagnozowanymi deficytami rozwojowymi oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym dzieci z niepełnosprawnościami. Selekcjonowanie dzieci z niepełnosprawnościami w ramach placówek specjalnych w Białymstoku.

Bliskie sąsiedztwo białostockiego osiedla Zawady z gminami ościennymi – Wasilków i Dobrzyniewo Duże – osiedle Zawady w dużej mierze stanowi trasę dojazdową mieszkańców ww. gmin do pracy w Białymstoku

Osiedle Zawady położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie z gminą Wasilków i z gminą Dobrzyniewo Duże. Wśród osób zamieszkujących gminy sąsiadujące, zwłaszcza przy samej granicy miasta czyli tereny wiejskie, jest również duża chęć i zapotrzebowanie na utworzenie miejsc przedszkolnych na osiedlu Zawady – ze względu na lokalizację i ofertę nowopowstałego Przedszkola Pięć Gwiazdki. Mieszkańcy ościennych miejscowości z innych gmin, dojeżdżający do pracy w Białymstoku, z chęcią pozostawią swoje dzieci w przedszkolu, którego lokalizacja jest im po drodze, bez konieczności dojazdu do oddalonych placówek na terenie ich własnych gmin.

Dane statystyczne dot. gminy Dobrzyniewo Duże – najnowsze dostępne dane:

Liczba dzieci w wieku przedszkolnych (3-5 lat) w gminie Dobrzyniewo Duże w 2020 - 358 dzieci (185K, 173M), w 2021 - 367 dzieci (180K, 187M), **w 2022 – 386 dzieci (180K, 206M);**

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Dobrzyniewo Duże w 2020 – 237 dzieci (119K, 118M), w 2021 – 276 dzieci (138K, 138M), **w 2022 – 320 dzieci (158K, 162M);**

Liczba dzieci zamieszkujących gminę Dobrzyniewo Duże w 2020 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 474 dzieci (233K, 241M), w tym: 2 latki – 116 dzieci (48K, 68M), 3 latki – 122 dzieci (65K, 57M); 4 latki – 118 dzieci (62K, 56M), 5 latki – 118 dzieci (58K, 60M); w 2021 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 487 dzieci (238K, 249M), w tym: 2 latki – 120 dzieci (58K, 62M), 3 latki – 117 dzieci (48K, 69M); 4 latki – 127 dzieci (66K, 61M), 5 latki – 123 dzieci (66K, 57M); **w 2022 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 496 dzieci (235K, 261M), w tym: 2 latki – 110 dzieci (55K, 55M), 3 latki – 129 dzieci (63K, 66M); 4 latki – 123 dzieci (51K, 72M), 5 latki – 134 dzieci (66K, 68M);**

Liczba urodzeń na 1 000 mieszkańców: 2020 – 9,52, 2021 – 10,28, 2022 – 7,48; Przyrost naturalny w gminie Dobrzyniewo Duże: 2020 – 1,52, 2021 – (-1,70), **2022 – (-1,67)**

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Dobrzyniewo Duże ogółem dzieci w wieku 3-5 lat: 2020 – 66,2, 2021 – 75,2, **2022 – 82,9**

Zdiagnozowany problem na podstawie dostępnych danych statystycznych i przeprowadzonych wywiadów na terenie gminy Dobrzyniewo Duże: Brak przedszkoli integracyjnych z bogatą ofertą zajęć specjalistycznych i dodatkowych na terenie gminy Dobrzyniewo Duże. Rodzice chcący skorzystać ze wsparcia specjalistów lub postać swoje dzieci na zajęcia dodatkowe, tak czy owak muszą dojeżdżać do Białegostoku w tym celu. Ww. dane stale się zmieniają – tendencja wzrostowa, jeśli chodzi o liczbę dzieci w wieku przedszkolnym, ze względu na dużą urbanizację obrzeży Białegostoku – migracje z miasta na tereny wiejskie. Są to dane również niemiarodajne, ponieważ duża część rodziców z gminy Dobrzyniewo, dowozi swoje dzieci do przedszkoli w Białymstoku. Stąd wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenie gminy Dobrzyniewo Duże, nie wynika z zapewnienia dużej liczby miejsc przedszkolnych, a z faktu że dzieci dowożone są do placówek w obrębie Białegostoku.

Dane statystyczne dot. gminy Wasilków – najnowsze dostępne dane:

Liczba dzieci w wieku przedszkolnych (3-5 lat) w gminie Wasilków w 2020 - 811 dzieci (375K, 436M), w 2021 - 907 dzieci (441K, 466M), **w 2022 – 908 dzieci (460K, 448M);** Wasilków obszar wiejski w 2020 - 341 dzieci (162K, 179M), w 2021 - 396 dzieci (197K, 199M), **w 2022 – 394 dzieci (211K, 183M)**

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Wasilków w 2020 – 521 dzieci (240K, 281M), w 2021 – 602 dzieci (305K, 297M), w **2022 – 649 dzieci (337K, 312M)**; Wasilków, obszar wiejski w 2020 – 59 dzieci (21K, 38M), w 2021 – 60 dzieci (23K, 37M), w **2022 – 69 dzieci (35K, 34M)**

Liczba dzieci zamieszkujących gminę Wasilków w 2020 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 1 121 dzieci (536K, 585M), w tym: 2 latki – 310 dzieci (161K, 149M), 3 latki – 257 dzieci (127K, 130M); 4 latki – 298 dzieci (141K, 157M), 5 latki – 256 dzieci (147K, 149M); w 2021 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 1 183 dzieci (582K, 601M), w tym: 2 latki – 276 dzieci (141K, 135M), 3 latki – 325 dzieci (165K, 160M); 4 latki – 265 dzieci (131K, 134M), 5 latki – 317 dzieci (145K, 172M); w **2022 łącznie dzieci w wieku 2-5 lat 1 173 dzieci (594K, 579M)**, w tym: 2 latki – 265 dzieci (134K, 131M), 3 latki – 302 dzieci (153K, 149M); 4 latki – 331 dzieci (167K, 164M), 5 latki – 275 dzieci (140K, 135M);

Liczba urodzeń na 1 000 mieszkańców: 2020 – 11,54, 2021 – 12,12, 2022 – 10,85; Przyrost naturalny w gminie Wasilków: 2020 – 3,49, 2021 – 3,18, **2022 – 4,28**; Wasilków obszar wiejski: 2020 – 10,94, 2021 – 11,27, 2022 – 11,78; Przyrost naturalny w gminie Wasilków: 2020 – 3,79, 2021 – 1,51, **2022 – 5,63**; **Trend wzrostowy! Trend wynika z dużej urbanizacji terenów wiejskich w gminie Wasilków.**

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Wasilków ogółem dzieci w wieku 3-5 lat: 2020 – 64,2, 2021 – 66,4, 2022 – 71,5, Wasilków, obszar wiejski: 2020 – 17,3, 2021 – 15,2, **2022 – 17,5, Wasilków obszar miejski 2022 -112,8%**

Zdiagnozowany problem na podstawie dostępnych danych statystycznych i przeprowadzonych wywiadów na terenie gminy Wasilków: Zwiększające się zaludnienie na terenach wiejskich gminy Wasilków, a co za tym idzie większy przyrost naturalny już w 2022 roku, w stosunku do lat poprzednich. Co za tym idzie, zwiększające się zapotrzebowanie na edukację przedszkolną dzieci w wieku 3-5 lat.

Wnioski z przedstawionej analizy danych statystycznych:

Powyżej przedstawione dane pokazują iż jest faktyczne zapotrzebowanie na utworzenie miejsc przedszkolnych na terenie Gminy Miasto Białystok na osiedlu Zawady.

Szacowany trend w zakresie popytu na miejsca wychowania przedszkolnego w danym regionie w perspektywie 2 letniej jest wzrostowy. Wynika to z faktu iż:

- coraz więcej rodziców jest zatrudnionych zawodowo, co zwiększa potrzebę korzystania z usług przedszkoli jako miejsca opieki dla ich dzieci;
- obniżenie granicznego wieku, kiedy rodzice chcą posłać dziecko do przedszkola – z przeprowadzonych rozmów z rodzicami wynika, że coraz większe grono rodziców jest gotowe by ich dzieci rozpoczęły edukację przedszkolną już po ukończeniu 2 lat i 6 m-cy.

- zwiększone zrozumienie roli wczesnego dzieciństwa: badania nad rozwojem dzieci wykazały, że wczesne lata życia są kluczowe dla ich rozwoju społecznego, emocjonalnego i intelektualnego. W związku z tym, coraz więcej rodziców jest świadomych korzyści z uczestnictwa ich dzieci w programach przedszkolnych;
- polityka państwowa – prorodzinna - wsparcie finansowe dla rodzin 800+, Rodzinny Kapitał opiekuńczy, zwolnienia podatkowe lub ulgi dla rodzin wielodzietnych;
- brak możliwości opieki dziadków nad wnukami ze względu na wydłużoną aktywność zawodową społeczeństwa, ale również zmieniające się trendy – coraz więcej dziadków odmawia opieki nad wnukami, ze względu na realizację swoich pasji i hobby na emeryturze;
- bardzo mało miejsc wychowania przedszkolnego, skierowanych do dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym dla dzieci z niepełnosprawnością;
- rosnąca liczba dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi co potwierdzają dane statystyczne jak również opinie poradni psychologiczno - pedagogicznych w Białymstoku.

Szacowana brakująca liczba miejsc na moment rozpoczęcia realizacji projektu na terenie Gminy Miasto Białystok osiedle Zawady szacuje się na 56 miejsc, zaznaczając iż dane miejsca będą miały formę integracji z uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Liczba brakujących miejsc została oszacowana w oparciu o spotkania z mieszkańcami osiedla i sąsiadujących gmin, jak również poparta danymi statystycznymi:

- na terenie osiedla nie ma ani jednego przedszkola, a liczba mieszkańców stale rośnie i przybywa nowych inwestycji mieszkaniowych na danym terenie;
- na terenie gminy Miasta Białystok brakuje przedszkoli integracyjnych, oferujących bogate wsparcie na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci niepełnosprawnych;
- na terenach miejscowości sąsiadujących z osiedlem Zawady, stopień upowszechnienia edukacji przedszkolnej jest dość niski i liczba dzieci w wieku przedszkolnym przewyższa liczbę dostępnych miejsc (m. in. wieś Osowicze – w bezpośrednim sąsiedztwie z osiedlem Zawady – nie ma żadnego przedszkola, a młodych ludzi wprowadza się tam z roku na rok coraz więcej, w trakcie rozmów z mieszkańcami wyszła ogromna potrzeba i chęć posłania dzieci do Przedszkola Pięć Gwiazdek)

Zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej na osiedlu Zawady w Białymstoku, nie może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego, zatem utworzenie nowych miejsc jest niezbędne i zasadne.

Brak odpowiedniej infrastruktury na potrzeby utworzenia 19 nowych miejsc wychowania przedszkolnego na osiedlu Zawady w Białymstoku

Wynajmowany lokal przy ul. Lodowej 34 lok. U1, wymaga adaptacji celem stworzenia 19 nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Niezbędne jest przeprowadzenie następujących robót adaptacyjno-wykończeniowych w lokalu:

- zaadaptowanie pomieszczenia do potrzeb sali dziecięcej - 52,64m²: wykończenie ścian: Szpachlowanie, gruntowanie, dwukrotne malowanie wraz z materiałem; układanie paneli; listwowanie; drzwi wraz z ościeżnicami montaż wraz z materiałem; montaż oświetlenia energooszczędnego;
- zaadaptowanie pomieszczenia do potrzeb łazienki dla dzieci - 16,47m²: układanie płytek; układanie gresu; drzwi wraz z ościeżnicami montaż wraz z materiałem; biały montaż umywalk, WC, brodzika dla dzieci, baterii umywalkowych i prysznicowych;
- zaadaptowanie pomieszczenia do potrzeb łazienki dla personelu i osób niepełnosprawnych 9,32 m²: układanie płytek; układanie gresu; drzwi wraz z ościeżnicami montaż wraz z materiałem; biały montaż umywalk, WC, brodzika dla dzieci, baterii umywalkowych i prysznicowych;
- zaadaptowanie pomieszczeń na potrzebę szatni - 8,55m²; korytarza - 52,22m²; wiatrołapu - 4,5m²: Wykończenie ścian: Szpachlowanie, gruntowanie, dwukrotne malowanie wraz z materiałem; układanie paneli; listwowanie; montaż sufitów podwieszanych; montaż oświetlenia;

Wszystkie ww. prace adaptacyjne założone są niezbędne w celu uzyskania wszelkich odbiorów istotnych z punktu widzenia utworzenia nowych miejsc przedszkolnych (sanepid, straż pożarna). Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury na potrzeby utworzenia nowych miejsc przedszkolnych nie jest możliwe w inny sposób. Organ prowadzący nie dysponuje gotową infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby realizacji projektu. Infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. Celem przeprowadzonych prac adaptacyjnych lokalu jest również dostosowanie przedszkola do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym dzieci niepełnosprawnych.

Brak odpowiedniego wyposażenia na potrzeby utworzenia 19 nowych miejsc wychowania przedszkolnego na osiedlu Zawady w Białymstoku

W celu utworzenia nowych miejsc przedszkolnych w lokalu przy ul. Lodowej 34 lok. U1 w Białymstoku na osiedlu Zawady, niezbędny jest zakup wyposażenia – sprzętów, mebli, zabawek oraz wyposażenia TIK. Całe wyposażenie będzie służyło zapewnieniu jak najwyższej jakości edukacji przedszkolnej. Wyposażenie będzie dostosowane do potrzeb i wymagań dzieci w wieku przedszkolnym, zarówno do potrzeb chłopców jak i dziewczynek. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania nowych 19 miejsc przedszkolnych, niezbędny jest zakup następującego wyposażenia:

- mebli do sali dziecięcej w przedszkolu (w tym: krzeselka - 19szt. + Stół - 3szt. ; leżaczki - 19 szt.; szafa na pościel i łóżeczka - 2 szt.; 2 zestawy mebli przedszkolnych do przechowywania rzeczy dzieci i pomocy; biurko - 1 szt.; krzesło - 1 szt.; szafka na instrumenty muzyczne - 1 szt.
- pozostałego wyposażenia do sali dziecięcej (w tym: zestaw zabezpieczeń do gniazdek i mebli - 2 zestawy, radio - 1 szt., suszarka do prac plastycznych - 1 szt., kosz - 2szt., zestaw naczyń dla 19 dzieci, zestaw rolet do 1 sali dziecięcej;
- zestawu zabawek dostosowanych do wieku dzieci przedszkolnych;
- sprzętu TIK: tablica interaktywna -1 szt., projektor - 1 szt., laptop z oprogramowaniem 1 szt., zestaw do uroczystości przedszkolnych: głośniki, mikrofony - 1 zestaw;
- wyposażenia łazienki dla dzieci i jednej łazienki dla personelu i niepełnosprawnych: dozownik do mydła - 2 szt., pojemnik na papier toaletowy - 3 szt., pojemnik na ręcznik papierowy - 3 szt., mobilny regał na ręczniki i kubki - 1 szt., regał na detergenty - 1 szt., odkurzacz - 1 szt., mop - 1 szt., sterylizator do szczoteczek - 4 szt., kosz - 2 szt.;
- wyposażenie szatni i korytarza: regały szatniowe - 4 szt., tablice suchościeralne - 1 szt., pufa - 1 szt., szafa na ubrania - 1 szt., tablice korkowe - 2 szt., apteczki - 2 szt., gaśnica - 2 szt., kamizelki odblaskowe - 19 szt.
- wyposażenia pomieszczenia socjalnego: meble kuchenne do pomieszczenia socjalnego, kuchenka mikrofalowa, lodówka, czajnik, szafa ubraniowa – 1 szt., dozownik do mydła - 1 szt., podajnik na ręcznik, zestaw naczyń do użytku personelu;
- mebli do gabinetu dyrektora, metalowa szafa na dokumenty – 1 szt., drukarka - 1 szt., stolik - 1 szt. + krzesła - 6 szt.

Zakup poszczególnego ww. wyposażenia ma na celu utworzenie nowych kompleksowo wyposażonych, funkcjonalnych pomieszczeń w lokalu przy ul. Lodowej 34 lok. U1 w Białymstoku – Niepublicznego Przedszkola Pięć Gwiazdek. Na ten moment OWP nie dysponuje środkami własnymi by móc zakupić ww. wyposażenie do utworzenia nowych miejsc przedszkolnych.

Brak odpowiedniego wyposażenia w pomoce dydaktyczne, szczególnie pod kątem wsparcia dzieciom z deficytami rozwojowymi oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także brak wyposażenia placu zabaw na potrzeby utworzenia 19 nowych miejsc wychowania przedszkolnego na osiedlu Zawady w Białymstoku

W celu wyposażenia nowopowstałych 19 miejsc przedszkolnych w Niepublicznym Przedszkolu Pięć Gwiazdek, zlokalizowanym przy ul. Lodowej 34 lok. U1 w Białymstoku (osiedle Zawady), w pomoce dydaktyczne, które zapewnią prowadzenie zajęć specjalistycznych oraz dodatkowych dla dzieci, przez co oferta przedszkola zostanie dostosowana do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym dzieci niepełnosprawnych, konieczny jest zakup w ramach projektu, następujących pomocy:

- pomocy logopedycznych: Karty żywność - 1 szt., Karty ulubione zwierzęta - 1 szt., Karty dziecięce ubrania 1 szt., Karty zawody - 1 szt., Tablica grafomagnetyczna - 1szt., Uwerturki - zestaw 5, książeczek o muzyce dla najmłodszych dzieci - 1 szt., Zima na ulicy Czereśniowej - 1 szt., Reksio Przyjaciel zwierząt - 1 szt., Historyjki obrazkowe 1 szt, Jesień na ulicy Czereśniowej - 1 szt., Pacynki logopedyczne 1 op., Kotysanki dla przedszkolaka - 1 szt., , Disney Learning : Mickey's Found Sounds - świat dźwięków - ilustrowana książka dla dzieci o odkrywaniu świata muzyki (+ materiały online), Disney Learning : Moana - The Beat of your Heart - rytm i puls - ilustrowana książka dla dzieci o odkrywaniu świata muzyki (+ materiały online), Disney Learning : Tangled - It's Better When You Sing It - śpiewanie - ilustrowana książka dla dzieci o odkrywaniu świata muzyki (+materiały online), , Herve Tullet zestaw książek "Naciśnij mnie" 1 szt.
- pomocy muzyczno – rytmicznych: 1 zestaw instrumentów muzycznych, Terkotki - 10 szt., Talerze - 5 szt., Chusta animacyjna 1szt.; Zestaw tuby chromatyczne - 1 szt., Zestaw tuby

diatoniczne - 1 szt., Guma sensoryczna 1 szt., Wstążki gimnastyczne krótkie - 2 szt., Chusta animacyjna - 1 szt., Trójkąt duży - 12 szt.

- pomocy rozwijających dużą i małą motorykę: taśma kooperacyjna 1 szt.; 1 zestaw piłek sensorycznych; podświetlany blat 1 szt.; Małgorzata Strzałkowska zestaw książek edukacyjnych 1 zestaw; tablica magnetyczna do pisania 1 szt.; domino 1 szt.; szczotki sensoryczne 1 szt.; kolorowe sześciiany 1 szt.; zestaw drewnianych klocków 2 zestawy; klocki magnetyczne 1 zestaw; ścieżka sensoryczna 1 zestaw; woreczki do rzucania 1 opak.; piłki gimnastyczne średnica 20 cm 2 zestawy; ławeczka drewniana do gimnastyki 1 szt.

Wszystkie wymienione pomoce dydaktyczne, będą wykorzystywane w trakcie zajęć dydaktycznych, zajęć ze specjalistami oraz podczas realizacji zajęć dodatkowych, które swoją formą będą odpowiadały potrzebom rozwojowym i edukacyjnym wszystkich dzieci.

Brak efektywnej oferty zajęć specjalistycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym ze stwierdzonymi deficytami, realizowanych w ramach edukacji przedszkolnej – nie w ramach gabinetów specjalistycznych

Najczęściej pojawiające się deficyty rozwojowe wśród dzieci w wieku przedszkolnym 3-5 lat to: zaburzenia mowy, zaburzenia emocjonalno-społeczne, zaburzenia z zakresu integracji sensorycznej, zaburzenia postawy i obniżone napięcie mięśniowe.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne apelują o potrzebie realizacji zajęć specjalistycznych dla dzieci ze stwierdzonymi deficytami już na etapie przedszkolnym, najlepiej w warunkach znanych dzieciom, codziennych takich jak placówki przedszkolne do których dzieci uczęszczają. Poradnie są często przepełnione i z roku na rok zgłasza się do nich co raz to więcej dzieci, stąd tak istotne jest wczesne diagnozowanie deficytów rozwojowych i edukacyjnych dzieci, zapewnienie dzieciom wsparcia już w przedszkolu. Co więcej, dostępna oferta wsparcia specjalistycznego jest dostosowana do potrzeb dzieci, zaś rodzice i nauczyciele przedszkolni, którzy mogliby dodatkowo wspierać rozwój dzieci, są pozostawieni samym sobie. Specjaliści są ukierunkowani na pracę z dzieckiem, a nie na podjęcie współpracy z rodzicami i wychowawcami. Stąd w ramach oferty nowopowstałych 19 miejsc przedszkolnych w Niepublicznym Przedszkolu Pięć Gwiazdek, niezbędne jest zapewnienie bezpłatnego dostępu i wsparcia psychologa oraz logopedy w formie nie tylko zajęć indywidualnych, ale również

grupowych dla dzieci, a także nawiązanie ścisłej współpracy na linii specjaliści – dziecko – rodzic – nauczyciel, by móc zapewnić danemu dziecku długofalowe i kompleksowe wsparcie. Celem takiego wsparcia w projekcie ma być pomoc rodzicom i nauczycielom, w zrozumieniu potrzeb dziecka oraz podjęcie próby wielopłaszczyznowego wsparcia jego rozwoju.

Brak efektywnej oferty zajęć wspierających kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne skierowane do dzieci w wieku przedszkolnym, które są dostępne w ramach czasowego w przedszkolu – są to w wielu placówkach zajęcia dodatkowo płatne lub o niskiej wartości merytorycznej i niedostosowane do percepcji małego odbiorcy

W ramach przeprowadzonej indywidualnej diagnozy potrzeb rodziców w zakresie zapewnienia dzieciom zajęć dodatkowych w przedszkolu, wymieniane są: zajęcia językowe – głównie wskazanie na język angielski oraz hiszpański, zajęcia taneczne i ruchowe dzięki którym możliwe jest wykorzystanie niespożytej energii dzieci oraz rozwijanie ich prawidłowej postawy i koordynacji ruchowej, a także zajęcia muzyczno-rytmiczne, których celem jest rozwój mowy, wyczucia dźwięku, ale też rozwijanie umiejętności współpracy w grupie. Stąd w ramach nowoutworzonych 19 nowych miejsc przedszkolnych, niezbędne jest zapewnienie dzieciom przez co najmniej 12 m-cy bezpłatnej możliwości skorzystania z zajęć dodatkowych, mających na celu rozwijanie nie tylko kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, ale też wspierających rozwój motoryczny, poznawczy i sensoryczny dzieci:

- zajęcia dodatkowe z języka angielskiego;
- zajęcia dodatkowe z języka hiszpańskiego;
- zajęcia rytmiczno – muzyczne i umuzykalniające;
- zajęcia sportowo-taneczne.

Brak kwalifikacji i kompetencji wśród nauczycieli i kadry zarządzającej w edukacji przedszkolnej, szczególnie w obszarze wsparcia integracji dzieci,

wsparcia dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym dzieciom z niepełnosprawnościami.

Z przeprowadzonej diagnozy w środowisku nauczycielskim – nauczyciele wychowania przedszkolnego zatrudnieni w OWP prowadzonym przez Partnera projektu, wynika iż w związku ze stale rosnącą liczbą dzieci, u których już na etapie przedszkola stwierdza się deficyty rozwojowe i edukacyjne, w tym dzieci niepełnosprawnych, a także rosnącą świadomością na temat indywidualnych potrzeb tych dzieci, konieczne jest ciągłe doskonalenie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli. Najbardziej istotne jest doskonalenie kwalifikacji w zakresie pedagogiki specjalnej, w celu możliwości zapewnienia wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci oraz wsparcia specjalistycznego dzieci m.in. z Autyzmem, w Spectrum Autyzmu, z Zespołem Aspergera. Stąd w ramach projektu, niezbędne jest zapewnienie co najmniej 1 nauczycielowi wychowania przedszkolnego zatrudnionemu w placówce, możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych w tym zakresie np. poprzez ukończenie studiów podyplomowych z zakresu pedagogiki specjalnej.

Brak w ofercie białostockich przedszkoli – szczególnie przedszkoli niepublicznych, zajęć z zakresu doradztwa zawodowego oraz preorientacji zawodowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, przeprowadzonych w sposób dostosowany do małego odbiorcy.

W ramach zajęć dydaktycznych realizowanych przez Niepubliczne Przedszkole Pięć Gwiazdek, zostanie przez nauczycieli opracowany i wdrożony autorski program: Kiedy dorosnę, zostanę..., którego celem będzie realizowanie zajęć/spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, teatrzyków, dostosowanych do małych odbiorców. Celem programu będzie dostosowane do odbiorcy dziecięcego na etapie edukacji przedszkolnej doradztwo zawodowe oraz wsparcie z zakresu preorientacji zawodowej. Zajęcia w ramach programu będą prowadzone na podstawie odrębnego planu i scenariuszy, które skorelowane będą z zajęciami w ramach podstawy programowej, ale jednocześnie nie będzie obciążała dzieci.

Brak w ofercie przedszkoli efektywnych programów edukacji ekologicznej oraz edukacji mającej na celu budowanie postaw poszanowania innych ludzi i

poszanowania różnorodności, w obliczu stale sygnalizowanych wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych zachowań o podłożu rasistowskim, nawoływania do nienawiści, czy krzywdzących innych ludzi, ale też bardzo często zauważanych już wśród dzieci zachowań, których celem jest świadome lub nieświadome niszczenie środowiska. Zachowania te wynikają z braku edukacji w tych obszarach od najmłodszych lat i braku dobrych wzorców.

W ramach zajęć dydaktycznych realizowanych przez Niepubliczne Przedszkole Pięć Gwiazdek, zostaną przez nauczycieli opracowane i wdrożone dwa autorskie programy: Eko Dzieciak oraz Lubię i szanuję, których celem będzie realizowanie zajęć edukacyjnych w ciekawej formie w zakresie edukacji ekologicznej oraz edukacji mającej na celu budowanie postaw poszanowania innych ludzi i poszanowania różnorodności. Zajęcia w ramach obu programów będą prowadzone na podstawie odrębnych programów i scenariuszy, które skorelowane będą z zajęciami w ramach podstawy programowej, ale jednocześnie nie będą obciążały dzieci.

IV. PODSUMOWANIE

Z przeprowadzonej przez OWP – firmę Vancar Tomasz Trusiak, Indywidualnej Diagnozy Ośrodka Wychowania Przedszkolnego, wynika jasno że na wskazanym obszarze białostockiego osiedla Zawady w Białymstoku (ul. Lodowa), istnieje potrzeba stworzenia nowych 19 miejsc przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-5 lat, które będą dostosowane również do wsparcia dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwojowymi, w tym dzieciom z niepełnosprawnym. Cel może zostać osiągnięty wyłącznie dzięki: adaptacji lokalu przy ul. Lodowej 34 lok. U1 w Białymstoku (os. Zawady) do potrzeb przedszkola, wyposażeniu przedszkola w niezbędne meble, sprzęty, zabawki i wyposażenie TIK, organizacji placu zabaw dla dzieci, zakupowi pomocy dydaktycznych (logopedycznych, muzyczno-rytmicznych, rozwijających małą i dużą motorykę), dofinansowaniu bieżącego funkcjonowania przedszkola przez 12 m-cy; zapewnieniu dzieciom możliwości skorzystania z zajęć dodatkowych rozwijających kompetencje kluczowe oraz umiejętności uniwersalne, zapewnieniu dzieciom wsparcia specjalistycznego – psychologa oraz logopedy, zapewnieniu możliwości nabycia

kwalifikacji w zakresie wsparcia dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi przez co najmniej 1 nauczyciela zatrudnionego w przedszkolu.

Niniejsza diagnoza została opracowana i zatwierdzona przez Organ Prowadzący Ośrodek Wychowania Przedszkolnego – Vancar Tomasz Trusiak w dniu: 01.03.2024 r.

Tomasz Trusiak